# OFTALMOLOGIK AMALIYOTDA QURUQ KO‘Z SINDROMINI DAVOLASHDA ZAMONAVIY NAMLOVCHI TERAPIYANING SAMARADORLIGI

**Farxatova Gulrux**
mustaqil izlanuvchi

**Dolzarbligi.** Quruq ko‘z sindromi (QKS) hozirgi vaqtda bemorlarning hayot sifatiga sezilarli darajada ta’sir ko‘rsatuvchi eng ko‘p uchraydigan oftalmologik kasalliklardan biridir. QKS rivojlanishi raqamli qurilmalardan uzoq vaqt foydalanish, konservant saqlovchi oftalmologik dori vositalarini, ayniqsa glaukoma kasalligini davolashda, uzoq muddat qo‘llash, shuningdek, turli tizimli kasalliklar bilan bog‘liq. Ko‘z yosh plyonkasining surunkali beqarorligi shox parda va kon’yunktiva epiteliyining shikastlanishi hamda yallig‘lanish o‘zgarishlarining rivojlanishi bilan kechishi mumkin. Shu sababli ko‘z yosh plyonkasi barqarorligini tiklash va ko‘z yuzasi holatini yaxshilash maqsadida natriy gialuronat asosidagi zamonaviy konservantsiz namlovchi preparatlarni qo‘llash alohida dolzarb ahamiyatga ega.

**Tadqiqot maqsadi.** Turli etiologiyali quruq ko‘z sindromi bilan og‘rigan bemorlarda natriy gialuronat asosidagi konservantsiz ko‘z tomchilarining klinik samaradorligi va xavfsizligini baholash.

**Materiallar va usullar.** Tadqiqotga yengil va o‘rtacha darajadagi quruq ko‘z sindromi kuzatilgan, yoshi 24 yoshdan 68 yoshgacha bo‘lgan 45 nafar bemor (82 ta ko‘z) jalb qilindi. Bemorlar 4 hafta davomida tarkibida 0,15–0,3% konsentratsiyada natriy gialuronat saqlovchi konservantsiz ko‘z tomchilaridan kuniga 3–4 mahal 1 tomchidan foydalandilar. Terapiyaning klinik samaradorligi ko‘z yoshi ishlab chiqarilishini aniqlash uchun Shirmer testi, ko‘z yosh plyonkasining uzilish vaqti (TBUT; Norn testi) hamda standartlashtirilgan Ocular Surface Disease Index (OSDI) so‘rovnomasi yordamida subyektiv simptomlarning o‘zgarishi asosida baholandi.

**Natijalar va muhokama.** Terapiyaning 14-kuniga kelib, bemorlarning 85 foizida QKSning subyektiv simptomlari, jumladan, ko‘zda yot jism hissi, achishish va fotofobiya sezilarli darajada kamaygani kuzatildi. Ko‘z yosh plyonkasining o‘rtacha uzilish vaqti davolashdan oldingi 6,2±0,4 soniyadan davolashdan keyin 10,8±0,5 soniyagacha oshdi ($p<0,05$), bu ko‘z yosh plyonkasi barqarorligining yaxshilanganini ko‘rsatadi. Shirmer testi natijalariga ko‘ra, ko‘z yoshi ishlab chiqarilishi o‘rtacha 3,5 mm ga oshdi. Kuzatuv davri davomida preparatni qo‘llash bilan bog‘liq mahalliy allergik yoki toksik reaksiyalar kuzatilmadi.

**Xulosa.** Quruq ko‘z sindromi bilan og‘rigan bemorlarda natriy gialuronat asosidagi zamonaviy konservantsiz namlovchi ko‘z tomchilaridan foydalanish subyektiv simptomlar og‘irligining kamayishi, ko‘z yosh plyonkasi barqarorligining yaxshilanishi va ko‘z yoshi ishlab chiqarilishining oshishi bilan kechadi. Olingan natijalar ushbu terapevtik yondashuvning yuqori klinik samaradorligi va yaxshi o‘zlashtirilishini ko‘rsatadi. Natriy gialuronat asosidagi konservantsiz preparatlar oftalmologik amaliyotda quruq ko‘z sindromini patogenetik va simptomatik davolashning istiqbolli vositasi sifatida ko‘rib chiqilishi mumkin.


© 2026 Worldly Knowledge.

*Mualliflik huquqi egasi tomonidan ushbu material Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0) litsenziyasi asosida tarqatiladi.*